

Fredagen den 7 oktober

Kl. 15.00

§ 1 Upplästes och lades till handlingarna följande från valprövningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot och ersättare

Till valprövningsnämnden har från riksskatteverket inkommit bevis om att Blenda Littmarck, Bromma, utsetts till ledamot av riksdagen samt att Sixten Pettersson, Bandhagen, Margareta Edner, Stockholm, Henrik Åkerman, Bromma, Elisabeth Fleetwood, Stockholm, Carl-Magnus Magnusson, Stockholm, Peggy Lagerström, Bandhagen, och Carl-Erik Skårman, Bromma, utsetts till ersättare för riksdagsledamöter.

Valprövningsnämnden har vid sammanträde denna dag granskat bevisen och därvid funnit, att de blivit utfärdade i enlighet med 15 kap. 1 § vallagen.

1977-10-06

Bengt Hult

/Sven-Georg Grahn

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot och ersättare

Till valprövningsnämnden har från riksskatteverket inkommit bevis om att Sten-Ove Sundström, Luleå, utsetts till ledamot av riksdagen samt att Bror Henriksson, Kiruna, Eleonor Klockare, Piteå, Jan-Eric Sandberg, Arvidsjaur, Ola Dahlin, Kalix, och Anders Sundström, Piteå, utsetts till ersättare för riksdagsledamöter.

Valprövningsnämnden har vid sammanträde denna dag granskat bevisen och därvid funnit, att de blivit utfärdade i enlighet med 15 kap. 1 § vallagen.

1977-10-06

Bengt Hult

/Sven-Georg Grahn

Det skulle antecknas att Blenda Littmarck (m) och Sten-Ove Sundström (s) utsetts att inträda som ledamöter av kammaren i stället för Astrid Kristensson (m) resp. Bengt Norling (s) som avsagt sig riksdagsman-nauppdragen.

Nr 5

Fredagen den
7 oktober 1977

*Ersättare för
statsråd*

*Antalet suppleanter
i utskott, m. m.*

*Anmälan av
interpellationer*

§ 2 Ersättare för statsråd

TALMANNEN:

Eftersom Blenda Littmarcks uppdrag som ersättare för Gösta Bohman nu upphört får jag anmäla att Sixten Pettersson inträder som ny ersättare för Bohman.

§ 3 Antalet suppleanter i utskott, m. m.

TALMANNEN:

Som tidigare meddelats kommer val till talmanskonferensen, utskott, Nordiska rådet och Statsföretag AB att ske vid tisdagens sammanträde.

Enligt till kammaren inkommet protokollsutdrag har valberedningen föreslagit att i konstitutions-, lag-, närings- och arbetsmarknadsutskotten skall utses 17 suppleanter, i skatte-, justitie-, utrikes-, försvars-, socialförsäkrings-, utbildnings-, trafik- och jordbruksutskotten 16 suppleanter samt i övriga utskott 15.

Jag hemställer att antalet suppleanter i utskotten bestämmes i enlighet med valberedningens förslag, dvs. till 17 i konstitutions-, lag-, närings- och arbetsmarknadsutskotten, 16 i skatte-, justitie-, utrikes-, försvars-, socialförsäkrings-, utbildnings-, trafik- och jordbruksutskotten samt 15 i vart och ett av de övriga utskotten.

Denna hemställan bifölles.

§ 4 Föredrogs och bifölles interpellationsframställningarna 1977/78:19–22.

§ 5 Anmälan av interpellationer

Anmäldes och bordlades följande interpellationer som ingivits till kammarkansliet

den 6 oktober

1977/78:23 av *Ingemar Konradsson* (s) till kommunikationsministern om vissa åtgärder för att förbättra kollektivtrafiken:

Av flera olika skäl är det angeläget att förbättra kollektivtrafiken. Stora befolkningsgrupper saknar fortfarande tillgång till egen bil och är därför beroende av att kunna åka med kollektiva färdmedel till arbetet eller till olika former av service. Till de billösa hör många pensionärer och ensamstående med barn.

Jag vill också erinra om att förutsättningarna för en ekonomiskt bärkraftig kollektivtrafik har blivit allt sämre. Kommuner och landsting har för sin del känt ett ansvar när det gäller att slå vakt om trafiken

och satsar nu stora belopp för att stödja verksamheten ute i länen. De kommunala bidragen till busstrafiken är långt större än de statliga.

Inte enbart sociala utan också samhällsekonomiska skäl talar för att vi bör förbättra kollektivtrafiken. Personbilismen drar med sig höga samhällskostnader och skapar betydande miljöproblem i våra tätorter i form av buller, avgaser, trängsel och dålig framkomlighet för bussar och cyklister. Eftersom jag är landstingsman vill jag också hänvisa till trafikolyckorna. Förutom att dra med sig mänskligt lidande medför olyckorna höga samhällskostnader, ca 2,9 miljarder år 1973 enligt den s. k. KLV-utredningen.

På den förra regeringens initiativ tillsattes en lång rad utredningar som bl. a. hade till uppdrag att föreslå åtgärder för en förbättrad kollektivtrafik. Utredningarna är sedan flera år tillbaka klara och också remissbehandlade. Jag tänker då särskilt på trafikpolitiska utredningen (SOU 1975:66), utredningen om kollektivtrafik i tätorter, den s. k. KOLT-utredningen (SOU 1975:47), utredningen om kommunikationsväsendets anpassning till de handikappades behov, den s. k. HAKO-utredningen (SOU 1975:68) samt utredningen om länskort i kollektivtrafiken (SOU 1976:43). Ingen av dessa utredningar har föranlett några åtgärder från regeringens sida. Inte heller har resultatet av länsstyrelsernas regionala trafikplanering delgivits riksdagen, detta trots att man haft god tid på sig för en utvärdering.

Jag kan förstå att regeringen med hänsyn till det statsfinansiella läget känner en viss tveksamhet mot sådana långtgående reformförslag som kostar mycket pengar. Men åtskilliga av de förslag som de nämnda utredningarna har presenterat är inte kostsamma utan skulle innebära bara mycket blygsamma anslagsökningar. I en del fall är de budgetmässiga följderna obefintliga. Man kan också hänvisa till att förslagen kan medföra samhällsekonomiska besparingar.

Regeringens dröjsmål med att genomföra reformförslagen innebär en risk för en försämrad kollektivtrafik. Jag vill samtidigt understryka att dröjsmålet är mycket besvärande för kommuner och landsting. De finner att olika administrativa och organisatoriska förhållanden lägger hinder i vägen för en rationell uppläggning av trafikverksamheten.

Det är mot den bakgrunden angeläget att exempelvis länskortsutredningens förslag om en modernisering av den nu starkt föråldrade yrkestrafiklagstiftningen genomförs. Utredningen föreslog bl. a. att den kommunala trafikhuvudmannen skulle ges rätt att inneha trafiktillstånd, varvid själva driften skulle kunna regleras genom långsiktiga entreprenadavtal. Områdeskoncession borde också införas. Beslut om SJ:s och postverkets trafiktillstånd borde decentraliseras till länsstyrelsen. Ett viktigt förslag var också att det borde finnas en skiljenämnd, som vid behov skulle avgöra den ekonomiska ersättningen vid entreprenadtrafik.

Det är också från många håll omvittnat hur administrativt krånglig den nuvarande uppdelningen i lokal och regional busstrafik är. Ett enhetligt statsbidrag enligt utredningens förslag skulle bidra till en rationalisering och till en samordning i trafiken. Samordningsvinster skulle

man också få med ett gemensamt huvudmannaskap för lokal och regional trafik i länen – det kan jag bekräfta från Örebro län.

Svårigheterna att nå fram till en avtalsuppgörelse med SJ talar för att regeringen bör ta initiativ till att det utformas centrala riktlinjer för hur kommunala rabattkort skall kunna få giltighet vid SJ:s tågtrafik.

KOLT:s förslag om hur betingelserna för kollektivtrafiken i tätorter kan förbättras har också skapat förväntningar i kommunerna. För statens del innebär förslagen i stort sett endast omfördelning mellan redan befintliga statsbidrag eller vissa smärre anslagsökningar. En viljeinriktning till förmån för kollektivtrafiken framstår emellertid som i hög grad angelägen.

Jag vill slutligen erinra om vikten av att inte HAKO-utredningens förslag glöms bort.

Med dessa exemplifieringar av redan utarbetade och remissbehandlade utredningsförslag hemställer jag om att till kommunikationsministern få ställa följande fråga:

Vilka åtgärder tänker regeringen vidta för att underlätta för landsting och kommuner att förbättra kollektivtrafiken?

den 7 oktober

1977/78:24 av *Tore Claeson* (vpk) till bostadsministern om bostadspolitiken:

Situationen på bostadsmarknaden blir mer och mer krisartad. Bostadsbyggandet minskar kraftigt. Antalet färdigställda lägenheter i flerfamiljshus blir allt mindre, och antalet påbörjade lägenheter har minskat med över en tredjedel jämfört med fjolåret. För flerfamiljshus råder på många orter totalt byggstopp. Bostadssaneringens omfattning har minskat och nästan avstannat. Arbetslösheten bland byggnadsarbetarna ökar liksom sysselsättningsproblemen för hela byggbranschen.

Byggmaterialkostnaderna har ökat mycket kraftigt liksom själva byggkostnaderna, bränsleskatterna, de kommunala taxorna och avgifterna samt underhållskostnaderna. Småhusbyggandet ökar och har blivit en snabbt och vilt växande spekulationsmarknad. Bostadsbyggandet har därigenom alltmer privatiserats och de fria marknadskrafterna getts större utrymme. Fastighetsspekulation och svart handel med bostadslägenheter ökar. De allmännyttiga bostadsföretagen med sitt sociala ansvar och därmed följande högre kostnader får en allt svårare situation.

Den öppna bostadsbristen har kommit tillbaka. Nära två tredjedelar av kommunerna redovisar viss bostadsbrist. Bostadsmiljöerna i många flerfamiljshusområden är fortfarande undermåliga. De ekonomiska orättvisorna mellan olika boendeformer, med ränteavdrag bara för privata fastigheter och villor, kvarstår och tilltar. Hyrorna stiger i allt snabbare takt. Hyresutvecklingen saknar motsvarighet i tiden efter andra världskriget.

Bristerna, orättvisorna och de ständiga hyreshöjningarna slår hårdast mot dem som har minst bärkraft. En ökad åtskillnad mellan människor och social isolering följer i hyreshöjningarnas spår. Många hyresgäster ser nu ingen möjlighet att klara ytterligare höjningar. Pengarna räcker helt enkelt inte till. Bostadsbidragen har inte följt med i utvecklingen – de övre hyresgränserna och inkomstgränserna är för låga. Det som återstår av den sociala bostadspolitiken hotar nu att försvinna.

Mot bakgrund av den situation som här mycket kort har beskrivits är det naturligt att efterlysa vilka åtgärder regeringen tänker vidta för en förändring till en socialt inriktad bostadspolitik. Klart är att man inte på en gång kan undanröja alla brister och orättvisor. Det behövs naturligtvis både omedelbara och mera långsiktiga åtgärder.

Förändringar och förbättringar behövs också då det gäller lagstiftning om markanvändning och byggande, där trots tidigare löften från regeringshåll fortfarande inga förslag lagts fram. För att stärka hyresgästernas ställning och ge hyresgästerna ett avgörande inflytande över sitt boende måste också hyres- och saneringslagstiftningen förbättras.

De initiativ regeringen hittills tagit beträffande bostadspolitiken har emellertid i huvudsak gått i en helt annan riktning – att ge de privata vinstintressena på bostadsmarknaden ökat spelrum. Man har inte kommit med några förslag som kan stoppa den nuvarande hyresutvecklingen eller spekulationen med fastigheter och lägenheter.

Den utveckling som pågår på bostadsmarknaden kan inte få fortsätta. Några omedelbara krav måste nu snabbt uppfyllas:

Hyresstopp under minst ett år.

Fortsatt prisstopp och prissänkningar på byggnadsmaterial.

Sänkning av den garanterade räntan för allmännyttiga bostadsföretag.

Ränte- och amorteringsfria lån till allmännyttan.

Förbättrade bostadsbidrag och lika avdragsrätt för olika boendeformer.

Ökat bostadsbyggande i flerfamiljshus och sanering av äldre hus.

Ökad satsning på kollektiva boendeformer och bättre boendemiljö.

Obligatorisk bostadsförmedling – åtgärder mot fastighets- och lägenhetspekulation.

Ökade anslag och bättre villkor för kommunernas markförvärv och tomträttslån.

Förbättrad bygg-, mark-, hyres- och saneringslagstiftning.

Utöver dessa omedelbara åtgärder för att mildra *verkningarna* av den förda bostadspolitiken måste man ta itu med *orsakerna* till de höga hyrorna, de dåliga bostadsmiljöerna och hyresgästernas underläge mot fastighetsägarna. Man måste göra slut på de privata vinst- och spekulationsintressena på hela bostadsmarknaden. Det måste ske på kapitalets och vinsternas bekostnad, genom samhällsinsatser och ingripanden då det gäller kapital, mark, byggnadsmaterial, byggande, ägande och förvaltning av flerfamiljshus.

Till dessa mera långsiktiga krav hör:

Statlig bostadsbank med låg och fast ränta.

Fredagen den
7 oktober 1977

*Anmälan av
interpellationer*

All mark i kommunernas ägo, upplåtelse endast mot tomträtt.

Förstatligande av byggmaterialindustrin.

Statliga och kommunala byggföretag.

Alla hyreshus i kommunal och/eller bostadskooperativ ägo.

Med hänvisning till det anförda vill jag till bostadsministern ställa följande frågor:

1. Delar bostadsministern uppfattningen att situationen på bostadsmarknaden är krisartad och att ett prisstopp på hyrorna nu måste införas?

2. Kommer regeringen att föreslå fortsatt prisstopp på byggnadsmaterial och söka åstadkomma prissänkningar?

3. Har regeringen för avsikt att föreslå någon sänkning av den garanterade räntan och/eller ge särskilda lån och bidrag till de allmännyttiga bostadsföretagen?

4. Vilka åtgärder tänker regeringen föreslå för att öka bostadsbyggandet i flerfamiljshus, saneringen av äldre hus och byggandet av kollektivhus?

5. Planerar regeringen några åtgärder i syfte att komma åt den tilltagande fastighetsspekulationen och handeln med bostadslägenheter?

6. Är regeringen beredd att föreslå sådana ändringar av miljöförbättringsbidragen att de kommuner och bostadsföretag som bäst behöver dem också får råd att utnyttja bidragen?

7. Överväger regeringen något förslag i syfte att avskaffa de ekonomiska orättvisorna mellan olika upplåtelseformer i boendet?

8. När kommer det förslag till förbättring av bostadsbidragen som aviserats, och vad kommer det att innehålla?

9. Vad avser regeringen att göra för att förbättra kommunernas möjligheter att förvärva mark och upplåta den mot tomträtt?

10. Förbereds inom regeringen några förslag till lagändringar då det gäller bygg-, mark-, hyres- och saneringslagstiftningen, och när kan i så fall sådana förslag förväntas?

den 6 oktober

1977/78:25 av *Grethe Lundblad* (s) till jordbruksministern om kontrollen över hanteringen av kemiska ämnen:

Under de senaste månaderna har framkommit uppgifter om sådan hantering av farliga ämnen, de flesta klassificerade som gifter, vid företaget BT Kemi AB i Teckomatorp, att man mycket allvarligt måste ifrågasätta om kontrollmöjligheterna för övervakning av luft- och vattenkvaliteten är tillräckliga.

Lagen om hälso- och miljöfarliga varor är en ramlag, som främst lägger ansvaret för produktion och hantering av ämnen som kan medföra skada på människor eller i miljön på producenten eller importören. Länsstyrelse och hälsovårdsnämnd skall utöva tillsyn över att lagens grundläggande bestämmelser om hantering av hälso- och miljöfarliga varor efterföljs, och produktkontrollnämnden kan lämna föreskrifter och utfärda tillstånd

eller meddela förbud beträffande hantering och import.

I allmänhetens ögon har de ansvariga för hanteringen av farliga bekämpningsmedel och avfall från dessa vid fabriken i Teckomatorp icke vidtagit de åtgärder eller försiktighetsmått som lagen kräver, och tillsynsorganen synes för länge ha litat på lämnade uppgifter från producenten utan att utnyttja sina kontrollmöjligheter.

Hela handläggningen av frågan om avfallshantering och utsläpp från BT Kemi ger en skrämmande bild av den maktlöshet som kontrollmyndigheter och allmänhet känner när misstankar om miljöfarlig hantering av kemiska ämnen skall undersökas.

Från ansvarigt håll inom kemibranschen har man enligt tidningsreferat uttalat att man inte kunde utesluta att "dumpning" av kemiskt avfall skett genom nedgrävning av tunnor eller andra behållare även inom andra industrier – ett förfarande som helt sker på producentens ansvar med hänsyn till skadeverkan och miljöfarlighet och där kontrollmyndigheterna har mycket små möjligheter till kontroll i efterhand. Detta uttalande öppnar skrämmande perspektiv. Finns det i våra tätorter flera potentiella förgiftningsrisker från avfallsgröpar?

I riksdagen har ofta och flera gånger de senaste åren gjorts uttalanden om vikten av att hanteringen av kemiska ämnen som kan innebära fara för hälsa och miljö görs säkrare och att registrering och kontroll skärps.

År 1975 uttalade riksdagen bl. a. (JoU 1975/76:15): "Med hänsyn till den stora vikt som måste tillmätas strävandena att så långt möjligt förebygga att nu ifrågasavarande varor orsakar skadeverkningar på människor och i miljön, inte minst på arbetsmiljöns område, utgår utskottet emellertid från att regeringen och berörda myndigheter ägnar hithörande frågor den största uppmärksamhet och bl. a. tillser att arbetet med att utvidga det effektiva verkningsområdet för lagstiftningen bedrivs i så snabb takt som möjligt. Enligt utskottets mening kräver den snabba utvecklingen på förevarande område ett oavlåtligt framflyttande av positionerna från de produktkontrollerande samhällsorganens sida." Och i samma betänkande utgår utskottet ifrån "att arbetet med att ytterligare finslipa kontrollförfarandet i enlighet med utvecklingens krav bedrivs med all möjlig skyndsamhet och effektivitet".

Jag har tidigare haft tillfälle att ifrågasätta om ramlagens möjligheter att föreskriva villkor för hanteringen av kemiska ämnen och eventuellt meddela förbud utnyttjas i nödvändig omfattning, och jag finner anledning att i samband med förhållandena vid BT Kemi i Teckomatorp till jordbruksministern nu ställa följande frågor:

1. Kommer jordbruksministern att utnyttja sin rätt att ålägga produktkontrollnämnden att utfärda stränga regler för destruktion av bekämpningsmedel och avfall från produktion av giftiga varor?

2. Tänker jordbruksministern ta initiativ till en undersökning av hur utsläpp, avfallshantering och destruktion sköts av bekämpningsmedelsindustrin sedan den 1 juli 1973?

3. Kan missförhållandena vid BT Kemi i Teckomatorp påskynda upp-

rättandet av ett fullständigt register över sammansättningen av kemiska ämnen som hanteras i Sverige, och kommer ämnen innehållande dioxin att prioriteras vid denna registrering?

1977/78:26 av *Jörn Svensson* (vpk) till statsrådet Ingegerd Troedsson om den psykiatriska vården:

Under den gångna sommaren upprördes opinionen av det s. k. fallet Elisabeth, som blottade grovt orimliga förhållanden inom den psykiatriska vården i landet.

Att en svårt sjuk människa i Sverige ännu år 1977 kunde beläggas med bojar, förvaras liggande på en brits i ett isolerat skjul, vara svept i plastpåse, spolad av med slang vid tvättning osv. blev för opinionen en chock, ty offentligheten har effektivt undanhållits information om denna del av tillvaron på landets många tvångsinstitutioner. Intervjuerna i press och etermedia med de för fallet ansvariga avslöjade också värderingar och inställningar som icke kan lämnas opåtalade.

Mer än någon annan under sessionsuppehållet inträffad händelse aktualiserar fallet Elisabeth det politiska ansvaret och den offentliga insynen inom mentalvårdssektorn. I årtal har denna fråga skjutits undan från sakdebatt. Nu kräver förhållandena att riksdagen tar sitt ansvar. Mentalvårdens villkor och grundprinciper är en politisk fråga, icke en expertfråga. Det är icke en expertfråga huruvida fall som Elisabeth kan få inträffa eller ej. Det är icke en expertfråga hur många människor som skall drabbas av LSPV och annan tvångslagstiftning som upphäver grundlagens medborgerliga fri- och rättigheter. Det är icke en expertfråga huruvida mentalvården skall bygga på vetenskaplig grund eller på den kemisk-tekniska industrins försäljningsbehov och vinstbegär. Det är icke en expertfråga huruvida patienter i vår tid skall behandlas i enlighet med ett primitivt straff-belöningstänkande.

Två ting är mot denna bakgrund oundgängligen nödvändiga.

Dels måste en omfattande inspektion av de aktuella förhållandena på de psykiatriska institutionerna snarast genomföras. Det måste fastställas hur situationen är. Riksdagen måste få information härom.

Dels måste snarast en principdebatt genomföras i riksdagen rörande de politisk-principiella riktlinjerna för behandlingen av dem som i dag hänvisas till de psykiatriska institutionerna. Denna debatt formar sig naturligen till en diskussion om mycket av det allmänna problem som utslagningen i det rådande samhället utgör.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till statsrådet Troedsson:

1. Avser regeringen att initiera en allmän inspektion av förhållandena vid de psykiatriska institutionerna?
2. När avser regeringen låta riksdagen diskutera den psykiatriska vårdens principer?

3. Anser regeringen att tvångslagen LSPV och det omfattande upphävandet av medborgerliga fri- och rättigheter är tillfredsställande?

1977/78:27 av *Oskar Lindkvist* (s) till statsrådet Birgit Friggebo om kravet på tillstånd till förvärv av hyresfastighet:

Riksdagen har (CU 1976/77:20) med anledning av en av mig m. fl. väckt motion (1976/77:924) gett regeringen till känna att en ytterligare utredning bör göras för att belysa behovet av en utvidgning av tillämpningsområdet för kravet på tillstånd till förvärv av hyresfastighet. Civilutskottet anförde bl. a. att uppgifter om fastighetsöverlåtelser i andra kommuner än där kravet nu ställs tydde på överväganden om huruvida en utvidgning av tillämpningsområdet borde aktualiseras.

Denna fråga har sedan riksdagsbehandlingen fått en förnyad aktualitet. Utskottet förutsatte visserligen att undersökningsmaterialet redovisades i lämplig form. Upprepade kontakter från skilda håll har emellertid föranlett mig att anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet Birgit Friggebo framställa följande interpellation:

Vill statsrådet redogöra för de åtgärder som vidtagits eller skall vidtas för att utreda behovet av en vidgning av kravet på tillstånd till förvärv av hyresfastighet samt ange när regeringen avser att förelägga riksdagen ett förslag i detta ärende?

§ 6 Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framstälts

den 6 oktober

1977/78:45 av *Karin Flodström* (s) till industriministern om åtgärder för att bevara sysselsättningen i Ljusnarsbergs kommun:

Bastkärens gruva är i farozonen. Den ligger i Ljusnarsbergs kommun, som tidigare drabbats av flera industrinedläggningar, t. ex. Ställbergs, Mossgruvans och Kopparbergs gruvor, Oscaria skofabrik etc. Kommunen är liten och tål ej flera nedläggningar. Ersättningsindustrier eller andra speciella åtgärder är nödvändiga för kommunens fortbestånd.

Vilka åtgärder avser statsrådet vidta för Ljusnarsberg?

1977/78:46 av *Karin Flodström* (s) till industriministern om utbetalningen av ersättning till översvänningsdrabbade industrier:

Nu har länsstyrelsen i Örebro län och de vårflodsdrabbade industrierna inlämnat räkningen till industridepartementet för de skador och kostnader som uppstod vid vårflodskatastrofen 1977.

*Meddelande om
frågor*

Vilka möjligheter har de översvämningsdrabbade industrierna att snabbt få sin begärda ersättning?

1977/78:47 av *Nils Hjorth* (s) till jordbruksministern om åtgärder för att minska antalet båtolyckor:

Under tiden januari-juli i år dödades 78 personer vid olyckor med fritidsbåtar, vilket är mer än dubbelt så många som under motsvarande tid förra året. Olyckorna längs kusterna och på öppna havet har ökat mer än i insjöarna.

Antalet fritidsbåtar ökar ständigt och är nu över 700 000. Fritidsbåtsutredningen föreslog bl. a. typprovning, registrering och avgifter för att främja och kontrollera en sund utveckling av båtlivet. Utredningen om registerfrågan remissbehandlas f. n. Mot den bakgrunden vill jag fråga statsrådet:

Vilka åtgärder planerar statsrådet vidta för att minska antalet båtolyckor och hur snart kan förslag föreläggas riksdagen?

1977/78:48 av *Inga Lantz* (vpk) till statsrådet Ingegerd Troedsson om åtgärder mot marknadsföring av mjölkersättningsmedel för spädbarn i u-länder:

Under de senaste dagarna har stor uppmärksamhet ägnats åt att flera multinationella livsmedelsföretag, bland dem Semper och andra bolag med skiftande svensk anknytning, ägnar sig åt att föra in mjölkersättningsmedel för spädbarn på olika u-landsmarknader. Bortsett från att marknadsföringsmetoderna är djupt kränkande och ansvarslösa står det klart att dessa mjölkersättningsmedel är direkt farliga för barnen i u-länderna. De leder bl. a. till att spädbarn dör i olika infektionssjukdomar.

Jag vill mot denna bakgrund fråga statsrådet:

Kommer statsrådet att i olika internationella organ, exempelvis WHO, arbeta för att denna verksamhet från livsmedelsbolagens sida stoppas?

1977/78:49 av *Georg Andersson* (s) till utbildningsministern om sammansättningen av styrelsen för statens kulturråd:

Kulturutskottet uttalade år 1974, bl. a. i anledning av partimotioner från moderata samlingspartiet och centerpartiet, att styrelsen för statens kulturråd bör ges ett parlamentariskt inslag. Denna mening gav en enhällig riksdag Kungl. Maj:t till känna. Den sammansättning som utbildningsministern nu gett statens kulturråd synes inte stå i överensstämmelse med detta uttalande av riksdagen. I anledning därav ber jag att till utbildningsministern få ställa följande fråga:

Varför har utbildningsministern inte beaktat riksdagens uttalande vid tillsättande av ledamöter i statens kulturråd?

1977/78:50 av *Daniel Tarschys* (fp) till utrikesministern om åtgärder för att förhindra avvísning från Polen av vissa svenska medborgare:

Sverige eftersträvar på alla områden goda förbindelser med Polen. Ett störande element i de svensk-polska relationerna har emellertid varit att Polen – i uppenbar strid med andan i överenskommelsen mellan de båda länderna om viseringsfrihet – vägrat ett stort antal svenskar som tidigare varit polska medborgare att resa in i landet. Detta har flera gånger påtalats från svensk sida, senast vid polske utrikesministern Emil Wojtaszeks besök i Stockholm i juni i år. Statsrådet Söder omtalade då i Aktuellt den 9 juni att man från polsk sida förklarar sig beredd att arbeta vidare med problemet och söka minska antalet avvísningar.

Fyra månader har nu förflutit sedan den polske utrikesministerns besök. Med anledning härav ber jag att få ställa följande frågor:

1. Har Polen upphört med sin stötande praxis att vid gränsen avvisa svenskar som tidigare varit polska medborgare?

2. Om så inte är fallet, vilka ytterligare åtgärder avser regeringen att vidta?

den 7 oktober

1977/78:51 av *Kjell-Olof Feldt* (s) till statsministern om uttalande av ekonomiministern rörande den svenska kronans ställning:

Under våren och försommaren gjorde ekonomiminister Bohman uttalanden om den svenska kronans ställning, vilka väckte stort uppscende såväl i Sverige som utomlands. De tolkades allmänt som att den svenska regeringen betraktade kronans ställning som så försvagad att en ny devalvering kunde förväntas.

Det synes också uppenbart att den omfattande spekulationen under sommaren i en svensk devalvering hade ett direkt samband med dessa ekonomiministerns uttalanden.

Jag vill därför fråga statsministern:

Hade ekonomiministerns uttalanden under våren och försommaren om kronans ställning och den svenska valutapolitiken hela regeringens stöd?

1977/78:52 av *Kjell-Olof Feldt* (s) till ekonomiministern om Sveriges utträde ur det västeuropeiska valutapolitiska samarbetet:

Enligt uppgifter från olika håll, bl. a. i offentliga uttalanden av chefen för den tyska centralbanken, gjorde den svenska regeringen inget försök att med övriga medlemsländer i det valutapolitiska samarbetet i Väst-europa, den s. k. valutaormen, söka nå en uppgörelse om den svenska kronans ställning, innan beslutet att lämna detta samarbete fattades.

Med hänsyn till de vidsträckta konsekvenserna av Sveriges brådstör-

Nr 5

Fredagen den
7 oktober 1977

---

*Meddelande om
frågor*

tade uppbrott ur det västeuropeiska valutapolitiska samarbetet vill jag till ekonomiministern ställa följande fråga:

Varför fördes inga förhandlingar med övriga medlemsländer i syfte att lösa Sveriges valutaproblem inom ramen för ett fortsatt svenskt medlemskap i valutaormen?

1977/78:53 av *Daniel Tarschys* (fp) till utbildningsministern om antagningsystemet till den nya högskolan:

Vilka slutsatser drar regeringen av vårens och sommarens erfarenheter av antagningsystemet till den nya högskolan?

1977/78:54 av *Olle Östrand* (s) till industriministern om ett nytt mälteri i Stockholm:

Enligt uppgift har statsägda Pripps Bryggerier, som numera svarar för tre fjärdedelar av ölproduktionen och maltbehovet i landet, fattat principbeslut om att bygga ett nytt mälteri i Stockholm för ca 40 milj. kr., trots att mälteriet i Söderhamn, som 1972 tillkom med ett statligt lokaliseringsstöd på 12 milj. kr., har erbjudit Pripps ett långsiktigt leveransavtal eller att överta aktiemajoriteten.

Mälteriet i Söderhamn har efter mellanölsförbudet en kapacitet som motsvarar ca 90 % av hela den svenska maltförbrukningen.

Mot den bakgrunden måste det vara nationalekonomiskt och regionalpolitiskt felaktigt av ett statligt företag att investera 40 milj. kr. i ett nytt mälteri och därmed medverka till att driften upphör vid mälteriet i det av arbetslöshet drabbade Söderhamn.

Med hänvisning till det anförda vill jag till industriministern ställa följande fråga:

Är industriministern beredd medverka till att Pripps omprövar sitt beslut att bygga ett nytt mälteri i Stockholm?

1977/78:55 av *Inga Lantz* (vpk) till statsrådet Britt Mogård om förstärkning av de pedagogiska resurserna i vissa kommuner:

Skolöverstyrelsen har i en undersökning visat på sambandet mellan föräldrars inkomst och möjligheterna för barnen att tillgodogöra sig skolans undervisning. Undersökningen visar på ett nära nog lineärt samband – ju högre inkomst, desto bättre resultat. Man presenterar med detta i och för sig ingen nyhet, men det är en överraskning att sambandet är så entydigt.

Jag vill därför ställa följande fråga till statsrådet:

Är regeringen beredd att motverka diskrimineringen av låginkomsttagarnas barn i utbildningshänseende, exempelvis genom att ge möjligheter att förstärka de pedagogiska resurserna i berörda kommuner?

1977/78:56 av *Lena Hjelm-Wallén* (s) till statsrådet Britt Mogård om lokala ledningsorgan för skolan:

I ett frågesvar den 1 april 1977 angående förberedelsearbetet för SIA-reformen lovade statsrådet Mogård: "Ett förslag om lokala ledningsorgan kommer att presenteras senare under våren." Drygt sex månader senare vill jag fråga:

När kommer ett förslag om lokala ledningsorgan för skolan att framläggas och vilka grupper kommer att få del av det vidgade inflytandet – i regeringsförklaringen nämns bara elever och lärare?

§ 7 Kammaren åtskildes kl. 15.04.

In fidem

BENGT TÖRNELL

/Solveig Gemert

Nr 5

Fredagen den
7 oktober 1977

---

*Meddelande om
frågor*